

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเป็นหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านที่เริ่มขึ้นในประเทศไทยราวปี 2519 แต่เริ่มจริงจังในปลายปี 2520 เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมือง ทำให้รัฐบาลปิดกั้นในการเสนอข่าวการเมือง การทำหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจึงเป็นแนวทางเลือกใหม่ที่เกิดขึ้นมาเพื่อความอยู่รอดของกลุ่มคนในวงการหนังสือพิมพ์ขณะนั้น (น. เส้นทาง, 2531) จากเดิมที่ข่าวเศรษฐกิจมีความสำคัญเพียงแค่นี้เป็นข่าวแทรกอยู่กับหน้าข่าวการเมือง ในกรณีที่ข่าวการเมืองไม่พอ (เหลือข่าวดัง แลหน้า, 2531) แต่ในเวลาที่มีหนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจจำนวนไม่น้อยที่กำเนิดขึ้นมาพร้อม ๆ กับที่หนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกฉบับเปิดหน้าข่าวเศรษฐกิจ (มงคล สมบุญตัน, 2531) ทั้งนี้เป็นผลส่วนหนึ่งจากปัจจัยต่าง ๆ คือ (สนธิ ลิ้มทองกุล, 2534)

1. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ
2. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในด้านเทคนิคการพิมพ์
3. ความก้าวหน้าทางการศึกษา
4. ความสำคัญของธุรกิจที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

การที่หนังสือพิมพ์เข้ามาร่วมจับข่าวทางเศรษฐกิจเช่นนี้ เป็นประโยชน์อย่างมากต่ออนาคตของประเทศชาติในระยะยาว เพราะฐานสำคัญที่สุดของประเทศนั้น คือฐานทางเศรษฐกิจ (วิไลภรณ์ องค์การ อ้างถึงใน สโมสรผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ, 2532) แทบจะกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเป็นสิ่งที่เคียงคู่ไปกับการพัฒนาภาคเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงธุรกิจการค้า (สนธิ ลิ้มทองกุล, 2534) เพราะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของประชาชน ดังที่ตัวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเองได้พยายามผลักดันให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือในจุดนี้ สิ่งเกิดได้จากถ้อยคำสั้น ๆ หรือคำขวัญที่ผูกขึ้นมาจูงใจในการโฆษณา (SLOGAN) เช่น

หนังสือพิมพ์	คำขวัญ
ฐานเศรษฐกิจ	: หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีผู้อ่านมากที่สุดในประเทศ : เพื่อความเชื่อมั่นในทุกการตัดสินใจสำหรับ นักบริหารธุรกิจ/ธุรกิจ
ประชาชาติธุรกิจ	: หนังสือพิมพ์ธุรกิจที่ได้รับความนิยมเชื่อถือสูงสุด : เข้มด้วยความรับผิดชอบ
ผู้จัดการรายสัปดาห์	: หนังสือพิมพ์ธุรกิจรายสัปดาห์ของผู้จัดการ นักบริหาร : แตกต่างกว่าที่นึก ลึกกว่าที่คิด
กรุงเทพธุรกิจ	: ข่าวสารเพื่อการตัดสินใจทุกเช้า
ผู้จัดการรายวัน	: รุกและรับอย่างเต็มที่ ด้วยข้อมูลที่ลึกกว่า

แต่การโฆษณาหรือถือยาค่าสูงใจต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ยังเทียบไม่ได้กับสาระที่ตีพิมพ์อยู่บนหน้ากระดาษหนังสือพิมพ์ เพราะผู้อ่านของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจนั้นมีระดับความรู้สูงไม่ได้ใส่ใจว่าหัวข้อดึงดูดหรือโฆษณาน่าสนใจ แต่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาในด้านประโยชน์ที่ได้รับและความน่าเชื่อถือมากกว่า (อดิศักดิ์ ลิ้มปริญญ์, 2531) ซึ่งหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจในประเทศไทยก็ได้ปรับตัวขึ้นมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา

ความคิดเห็นของนักธุรกิจผู้เป็นทั้งแหล่งข่าวและผู้อ่าน เป็นส่วนหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของหนังสือพิมพ์แนวนี้ อาทิ (ทัศนะของนักธุรกิจ, 2531: 48-49)

ชาติรี โสภณพนิช	"ข่าวคราวต่าง ๆ รวดเร็วและดีกว่าเมื่อก่อน รวมไปถึงผู้สื่อข่าว Professional มากขึ้นที่เดี๋ยวนั้น เมื่อก่อนเรียกได้ว่ามีคนสนใจทำข่าวพวกนี้ค่อนข้างน้อยมาก"
ศุภลักษณ์ อัมพช	"หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจหรือแนวธุรกิจในบ้านเรารู้จักปรับตัวขึ้นเยอะ... รูปแบบที่ทันสมัย... ถ้าเทียบกับเมื่อก่อนก็ถือว่าดีขึ้นมาก เพราะการเสนอเนื้อหาเรื่องราวก็เป็นประโยชน์กว่าเมื่อก่อนมาก"

สฤทธิ เกียรติ จิราธิวัฒน์ "หนังสือพิมพ์แนวนั้นแต่ก่อนไม่ค่อยจะมีให้อ่าน แต่ในปัจจุบันมีมากพอสมควรและได้มีการพัฒนาดีขึ้นมาก อาจถือเป็นข้อมูลที่นักธุรกิจควรรู้ และถือเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจของตนก็ได้"

อย่างไรก็ตาม แม้ค่าสถิติถึงคุณค่าและความสำคัญที่หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีต่อสังคม จะมีเสียงสนับสนุนที่ยังคงหนักแน่นอยู่ แต่เสียงที่กล่าวในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ในขณะนี้เกิดขึ้นไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน โดยกล่าวกันว่าหนังสือพิมพ์ยุคนี้มีพละพวงกับการแข่งขันด้านความก้าวหน้าทางเทคนิคการพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ และการดำเนินการสมัยใหม่ มากกว่าคิดที่จะแข่งขันด้านยกระดับคุณภาพของเนื้อหา (ณัฐวัฒน์ บำรุงฤทธิ์, 2528) มาตรฐานของวิธีการเสนอข่าวและความคิดเห็นยังคงต่ำอยู่มาก บ่อยครั้งที่หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทที่พึงพิงนักธุรกิจและนักการเมืองอย่างโจ่งแจ้งจนไม่แตกต่างไปจากการโฆษณาชวนเชื่อเท่าใดนัก (บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา, 2534)

มุมมองทั้งสองด้านนี้ต่างก็สะท้อนภาพของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่มีประโยชน์ต่อการนำมาปรับปรุง หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจนั้นจะต้องแข่งขันกันด้วยคุณภาพเป็นหลัก ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนอยู่หลายประการ แต่ที่ขาดไปไม่ได้ก็คือคุณภาพของบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของนักข่าว (สนธิ ลิ้มทองกุล, 2534) อันได้ชื่อว่าเป็นกระดูกสันหลังของการแสวงหาและรวบรวมข่าวสำหรับนำลงหนังสือพิมพ์ (ชวรัตน์ เขิดชัย, 2521) ดังนั้น นักข่าวจึงมีส่วนสำคัญในการชี้ชะตาและกำหนดเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ มาตรฐานของหนังสือพิมพ์จะดี เลว น่าสนใจหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถและความเอาใจใส่ในการเลือกสรร ตัดสินนำเหตุการณ์มาเผยแพร่ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2526)

นักข่าวแต่ละแนวยังต้องมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมและรายงานข่าวที่แตกต่างกันไป ในส่วนของนักข่าวเศรษฐกิจถือเป็นสายข่าวที่ต้องการบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถสูง เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว เขี้ยวของนักข่าวเศรษฐกิจมักจะแหลมคมและแวววาวกว่านักข่าวสายอื่น (นวกะ สมงคล, 2534) เพราะไม่ใช่ทำหน้าที่แต่เพียงรายงานข่าวที่ให้ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจและการเงินเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจดีพอกระทั่งสามารถอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจโดยการใช้องาษาที่ง่าย (ครูสี หิรัญรักษ์,

2532) ซึ่งที่จริงแล้วไม่ใช่เรื่องง่ายนัก หากเป็นนักข่าวที่ไม่มีความรู้หรือไม่ได้ศึกษาใน แวดวงด้านเศรษฐกิจหรือธุรกิจมาก่อน แม้จะศึกษามาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ก็ต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ ยิ่งเป็นผู้สื่อข่าวที่เพิ่งจบใหม่ด้วยแล้วจะมีปัญหาเรื่องฐานความรู้มาก รวมทั้งจะไม่รู้เรื่องการทำข่าว ไม่รู้วิธีหาข่าว ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6 เดือน จึงจะพอเข้าใจการทำงาน และถ้าจะให้สามารถตั้งประเด็นข่าวเป็นเขียนเป็นเต็มๆ ก็ต้องใช้เวลาประมาณ 1 ปี แต่โดยเฉลี่ยแล้ว 3 เดือนขึ้นไปจะเริ่มให้หาประสบการณ์ตามลำพัง หรือที่เรียกว่าปล่อยเดี่ยวได้ (ปรากฏพิพิธ ดาวเรือง, 2529)

นอกจากความรู้ความสามารถแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือมีความสนใจในวิชาชีพหรือจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ หลายหน่วยงานได้วางแนวทางในการปฏิบัติไว้ ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่ใกล้เคียงกัน อาทิ

หลักปฏิบัติสำหรับนักข่าวของสมาคมบรรณาธิการแห่งอเมริกัน (น.ม.ส., 2529)

1. ความรับผิดชอบ นำข่าวจริงมากล่าวให้ประชาชนทราบและแสดงความเห็นที่ถูกต้อง
2. อิศระแห่งหนังสือข่าว อิศระภายใต้กฎหมาย คือทำดีทำถูก
3. ความไม่มีเครื่องเกี้ยวพวน เพื่อให้หนังสือข่าวอยู่แห่งความจริงและความตรง ไม่ยกยอหรือตีเตียนไปในทางที่ไม่ชอบด้วยประโยชน์แก่คนส่วนมาก
4. ความตั้งใจจริงและความจริง ต้องพยายามที่จะไม่ผิด ข้าแต่ถูกตีกว่าเร็วแต่ผิดจะต้องมีหลักฐานในการอ้างอิง ไม่ใช่เอาข่าวลือมากล่าวว่าเป็นเรื่องจริง
5. ความเป็นกลาง ข่าวต้องไม่เข้าข้างฝ่ายใด
6. ยุติธรรม ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง ไม่ละเมิดสิทธิและความรู้สึกของบุคคล ถ้าไม่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของส่วนรวม และเมื่อทำผิดจะต้องยอมรับผิดและแก้ไข
7. ความสะอาด ไม่นำเรื่องลามกมากล่าวโดยหวังจะให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน

จรรยาบรรณของสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย (สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย, 2531)

1. จักต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของการเสนอข่าวและความคิดเห็น
2. จักต้องให้ประชาชนได้ทราบข่าวเฉพาะที่เป็นจริง การเสนอข่าวสารใด ๆ ออกมาพิมพ์โฆษณาเผยแพร่ ถ้าปรากฏว่าไม่ตรงต่อความเป็นจริงต้องรีบจัดการแก้ไขให้ถูกต้อง

โดย

3. ในการจะได้ข่าว ภาพ หรือเอกสารอย่างใด ๆ มาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ต่อการเสนอข่าว จักต้องใช้วิธีการที่สุภาพและสัตย์ซื่อเท่านั้น
4. จักต้องเคารพในความไว้วางใจของผู้ให้ข่าว และรักษาไว้ซึ่งความลับของแหล่งข่าว
5. จักต้องปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยมุ่งหวังต่อสาธารณประโยชน์ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือหมู่คณะใด ๆ โดยไม่ชอบธรรม
6. จักต้องไม่กระทำการอื่นเป็นการบั่นทอนเกียรติ หรือความสามัคคีของเพื่อนร่วมวิชาชีพ

นักข่าวควรมีทั้งความรู้ความสามารถและความสำนึกในวิชาชีพควบคู่กันเสมอในการทำงาน เพื่อให้ข่าวของตนมีคุณภาพเป็นที่น่าเชื่อถือ เพราะความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในหน้าหนังสือพิมพ์ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่หลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ตกเป็นข่าว บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตัวนักข่าว หรือหนังสือพิมพ์เอง เพราะผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะเลือกอ่านเพียงบางส่วน แต่หากพบว่ามี ความผิดพลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อเท็จจริงด้วยแล้ว เขาก็จะมีความรู้สึกไม่ดีต่อหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ ถึงแม้จะมีการแก้ไขข่าวแต่จะมีผู้อ่านสักกี่คนที่จะได้อ่านข้อความแก้ไขข่าวที่ผิดพลาดไปแล้ว (ดร.พี หิรัญรักษ์, 2532) และสำหรับแหล่งข่าวหรือผู้ตกเป็นข่าวในสายเศรษฐกิจนั้นอันตรายมาก ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นอาจจะถึงกับทำให้แหล่งข่าวล้มละลายหรือเสียหายเป็นร้อยล้านพันล้านได้ (ชัญญ์ภาณุจันอุโรโรจน์, 2531)

ดังนั้น คุณภาพของนักข่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะข่าวเศรษฐกิจซึ่งเป็นสาขาข่าวที่ต้องการบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถสูง เพราะข่าวสารในสาขานี้เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างเป็นเรื่องทฤษฎี เทคนิค และความซับซ้อน (นวกะ สุ่มงคล, 2533) นอกจากนี้ผู้ที่อ่านข่าวเศรษฐกิจก็จะเป็นคนที่มีเงินสมองเหนือกว่าคนกลุ่มอื่น (โสภณ องค์การ อ้างถึงใน สโมสรผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ, 2532) แต่ที่ผ่านมามีหนังสือพิมพ์วิ่งตามธุรกิจมาตลอด คนที่เข้ามาทำธุรกิจมีความรู้มาก ขณะที่คนทำข่าวเศรษฐกิจยังไม่ถึงไหนเลย (วิชัย สุวรรณบรรณ อ้างถึงใน สโมสรผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ, 2532)

และด้วยเหตุที่คุณภาพของหนังสือพิมพ์ขึ้นอยู่กับคนทำ โดยมีนักข่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญในฐานะที่เป็นผู้หา เลือกลงและนำเสนอแง่มุมข่าว จึงเป็นที่น่าศึกษาว่าในปัจจุบันนักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะอย่างไร และคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือคาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการคุณลักษณะของนักข่าวเศรษฐกิจ สำหรับผู้เกี่ยวข้องกับนักข่าวเศรษฐกิจจะได้ใช้เป็นแนวทางในการผลิตนักข่าวเศรษฐกิจรุ่นใหม่ ๆ และพัฒนานักข่าวเศรษฐกิจรุ่นเก่าให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่คุณภาพของหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าว
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าว

สมมติฐานในการวิจัย

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน
2. คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน
3. คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวแตกต่างกัน
4. คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวแตกต่างกัน
5. คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวสูงกว่าบรรณาธิการข่าว

6. คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวสูงกว่า
นักข่าว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าว
เศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ที่มีสำนักงานในเขต
กรุงเทพมหานครเท่านั้น โดยแบ่งคุณลักษณะที่จะศึกษาออกเป็น 3 ด้านคือ บุคลิกลักษณะทั่วไป
ความรู้ความสามารถ และความสำนึกในวิชาชีพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของนักข่าวเศรษฐกิจในปัจจุบัน และคุณลักษณะที่พึง
ปรารถนาของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวเศรษฐกิจ
2. เป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องกับข่าวเศรษฐกิจโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจใช้เป็น
แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนานักข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาของข่าวเศรษฐกิจ
รวมทั้งหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้น
3. ใช้เป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องกับนักข่าวเศรษฐกิจได้หาช่องทางในการผลิต หรือ
สรรหานักข่าวเศรษฐกิจให้มีคุณภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักข่าว หมายถึง นักข่าวที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในระดับบริหารของกองบรรณาธิการ เช่น นักข่าวประจำหน่วยงานต่าง ๆ รีไรท์เตอร์ นักข่าวอาวุโส
2. บรรณาธิการข่าว หมายถึง นักข่าวที่มีตำแหน่งหน้าที่ในระดับบริหารของกองบรรณาธิการ เช่น บรรณาธิการบริหาร หัวหน้ากองบรรณาธิการ บรรณาธิการข่าวหรือหัวหน้าข่าวสายต่าง ๆ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหรือผู้ช่วยหัวหน้าข่าวสายต่าง ๆ
3. คุณลักษณะ หมายถึง คุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพนักข่าว โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ
 - 3.1 ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป เช่น เพศ ความตรงต่อเวลา ความรู้จักรากละเทศะ ฯลฯ
 - 3.2 ด้านความรู้ความสามารถ เช่น ผ่านการศึกษาอบรมทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ ถ่ายภาพได้ พิมพ์ดีดได้ ฯลฯ
 - 3.3 ด้านความสำนึกในวิชาชีพ เช่น มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นกลาง ฯลฯ
4. คุณลักษณะที่เป็นจริง หมายถึง คุณสมบัติของนักข่าวเสรีธุรกิจที่ปรากฏอยู่ในสภาพปัจจุบันตามความเป็นจริงในทัศนะของนักข่าวหรือบรรณาธิการข่าว
5. คุณลักษณะที่คาดหวัง หมายถึง คุณสมบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่นักข่าวเสรีธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพในทัศนะของนักข่าวหรือบรรณาธิการข่าว
6. ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นของนักข่าวหรือบรรณาธิการข่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ควรมีหรือควรเป็นในระดับต่าง ๆ ของนักข่าวเสรีธุรกิจ เช่น ความตรงต่อเวลา ผ่านการศึกษาอบรมทางวิชาการ มีความรับผิดชอบต่อสังคม
7. หนังสือพิมพ์เสรีธุรกิจ หมายถึง หนังสือพิมพ์เสรีธุรกิจรายคาบต่าง ๆ ที่มีจำนวนจำหน่ายสูงและเป็นที่นิยมของผู้อ่านจำนวน 6 ฉบับ ได้แก่
 - รายสัปดาห์ ประกอบด้วย ผู้จัดการรายสัปดาห์ และคู่แข่งธุรกิจ
 - รายสามวัน ประกอบด้วย ฐานเสรีธุรกิจ และประชาชาติธุรกิจ
 - รายวัน ประกอบด้วย กรุงเทพธุรกิจ และผู้จัดการรายวัน